

PROGRAM PROFILAKTYKI

**Zespół Szkół w Końskowoli
im. H. Sienkiewicza
Szkoła Podstawowa**

rok szkolny 2016/2017

Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej przy Zespole szkół im. Henryka Sienkiewicza w Końskowoli uzupełnia Program Wychowawczy szkoły.

Celem Programu Profilaktyki jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, wzmacnianie czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka. Formy i sposoby działań zakresu profilaktyki dostosowane są do wieku uczniów. Program ten kierowany jest do każdego ucznia, zarówno zdolnego, jak i ze specyficznymi oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, potrzebującego pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz materialnej. Program odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku. Zakładamy, że dzięki zaangażowaniu nauczycieli, wychowawców, specjalistów oraz pracowników naszej szkoły każdy z uczniów poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces zgodnie ze swoimi możliwościami.

SPIS TREŚCI

- **PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH**
- **ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO**
- **DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH**
- **CELE I ZADANIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI**
- **PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH**
- **SZCZEGÓLOWE DZIAŁANIA W RAMACH SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**
- **EWALUACJA**
- **NARZĘDZIA I TECHNIKI BADAWCZE POMOCNE W OCENIE SYTUACJI UCZNIÓW I RODZICÓW**

I. PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. art. 72 (Dz. U. 1997 r. nr 78 poz. 483; z późn. zm.).
2. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
3. Program Polityki Prorodzinnej Państwa przygotowany przez Międzyresortowy Zespół ds. Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa powołany przez Prezesa Rady Ministrów i przyjęty w dniu 17 listopada 1998r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz.458 oraz Dz. U. z 2003 r. Nr 210, poz.2041).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003r. Nr 26, poz.226).
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późniejszymi zmianami).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz. U. 2013 r. poz.532).
- 11 List MEN z dnia 2 grudnia 2104 r. skierowany do pracowników oświaty o przeciwdziałaniu dyskryminacji w szkole i zapewnieniu równego traktowania w edukacji.
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2015 r. poz.1256).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzonych w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r.

poz.1249).

14. Statut, Program Wychowawczy Zespołu Szkół im. H. Sienkiewicza w Końskowoli.

Ponadto podstawę prawną dla podejmowania działań profilaktycznych stanowią treści zawarte w innych aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz.109).

2.Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535)

3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn.zm.).

4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198).

5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

II. ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

Program Profilaktyczny ma na uwadze chronienie dzieci w każdym wieku przed zakłóceniami rozwoju psychofizycznego i interweniowanie w sytuacji pojawiających się zagrożeń. Jest on ukierunkowany na wzmacnianie czynników chroniących oraz reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych.

Profilaktyka to proces, który ma za zadanie wspierać rozwój pełnego zdrowia poprzez:

- stwarzanie warunków, w których człowiek może realizować siebie, rozwijać własne możliwości i poszukiwać własnej tożsamości
- likwidowanie czynników szkodliwych dla zdrowia, takich jak: stresy psychiczne, zagrożenie wpływem negatywnych wzorców zachowania, przemocą.

Profilaktykę w naszej szkole dzielimy ze względu na zasięg oddziaływań i grupę odbiorców, realizujemy działania z zakresu:

- **profilaktyki uniwersalnej** - wspieramy wszystkich uczniów i dzieci w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmujemy działania, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- **profilaktyki selektywnej** - wspieramy uczniów i dzieci, które ze względu na swoją sytuację

rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych

- **profilaktyki wskazującej** -wspieramy uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji, o których mowa w §1 ust. 2, lub występowanie innych zachowań ryzykownych, które nie zostały jeszcze zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny są przygotowani do realizowania z uczniami oraz ich rodzicami programów profilaktycznych i promujących zdrowie psychiczne. Programy takie są dostosowane do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o których mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art.7 ust. 5 ustawy z dnia 28 sierpnia 2015 r.

W szkole realizowane są działania zgodnie z wytycznymi Rządowego programu „Bezpieczna szkoła” oraz program „Równa Szkoła- szkoła bez dyskryminacji”

Założeniem Szkolnego Programu Profilaktyki jest więc wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań.

Program profilaktyki naszej szkoły zakłada:

- Uwrażliwienie uczniów na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych.
- Eliminację zachowań agresywnych i dyskryminacyjnych.
- Objęcie działaniami profilaktycznymi w zakresie zapobiegania narkomanii wszystkich uczniów i wychowanków.
- Współpracę z rodzicami w zakresie rozpoznawania zagrożeń związanych z uzależnieniami i skutecznej interwencji.
- Działania edukacyjne w środowisku szkolnym we współpracy ze środowiskiem lokalnym (policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, ośrodkami d.s. uzależnień, lekarzami, psychologami, terapeutami) polegające na dostarczaniu podstawowych informacji na temat profilaktyki narkomanii.
- Promocję szkolnych działań profilaktycznych poprzez udział w konkursach, prezentowanie dorobku na forum szkoły i w środowisku lokalnym.
- Dalsze diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń i aspiracji.

- Dalsze monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie przejawom niepożądanych zachowań.
- Wspieranie rozwoju społecznego dzieci 5 – letnich i 6 - letnich w grupach zerowych i klasach pierwszych.
- Przygotowanie uczniów do przejścia na następny etap rozwoju.
- Interwencję profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów ryzykownych zachowań.

III. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Zależy nam, aby uczniowie na terenie naszej szkoły i poza nią czuli się bezpiecznie i darzyli pracowników szkoły zaufaniem. Istotne jest, aby praca wychowawcza i profilaktyczna przynosiła efekty w postaci wzrostu świadomości uczniów i ich rodzin.

Podstawę do podejmowania działalności, stanowi opracowywana w każdym roku szkolnym diagnoza. W oparciu o nią, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybiera formę, w której realizuje program profilaktyki uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy. Przy opracowaniu diagnozy wychowawcy biorą pod uwagę czynniki chroniące, czynniki ryzyka oraz zachowania ryzykowne.

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działa nie czynników ryzyka.

Przez czynniki ryzyka rozumiemy indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Zasady Szkolnego Programu Profilaktyki zostały sformułowane na podstawie wniosków z realizacji programów profilaktyki obowiązujących w szkole w latach wcześniejszych oraz zostały dostosowane do aktualnych potrzeb szkoły i prawa oświatowego.

IV. CELE I ZADANIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

Główne problemy wymagające rozwiązania:

- Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych. Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły.

- Podniesienia świadomości w zakresie unikania ryzykownych zachowań w grupie rówieśniczej.
- Wpływ używania substancji energetyzujących, dopalaczy, narkotyków, alkoholu oraz palenia papierosów na zdrowie i życie.
- Rozpoznawanie sygnałów świadczących o zagrożeniu związanym z zażywaniem narkotyków.
- Różne formy cyberprzemocy – talking.
- Kwalifikacja prawna niektórych zachowań i czynów oraz odpowiedzialność prawna nieletnich za popełniane czyny.
- Konsekwencje prawne związane z posiadaniem czy też zażywaniem narkotyków.
- Wzajemna odpowiedzialność za bezpieczeństwo w grupie rówieśniczej – co robić w sytuacjach kryzysowych.
- Wpływ właściwego odżywiania, bezpiecznej aktywności fizycznej i higieny osobistej na rozwój intelektualny i fizyczny dzieci i młodzieży.
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: pożar, zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, klasie szkolnej, sali gimnastycznej, boisku szkolnym.

Zadania profilaktyczne nauczycieli szkoły podstawowej:

- Zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp..
- Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły.
- Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu czy niszczenia mienia.
- Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.
- Natychmiastowa, zgodna ze Statutem Szkoły reakcja na przejawy agresji rówieśniczej, przemocy i zachowania dyskryminacyjne.
- Dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych:

- Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły.
- Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów – godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, muzeum itp.).
- Współpraca z rodziną – inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne.
- Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu, picia alkoholu oraz stosowania środków psychoaktywnych, przeciwdziałania agresji, rozwijania umiejętności interpersonalnych.
- Wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych.
- Pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania profilaktyczne pedagoga szkolnego:

- Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- Wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych,
- Organizowanie pogadarek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza i innych specjalistów,
- pedagogizacja rodziców.

Zadania profilaktyczne rodziców:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców :

- Każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny.
- Rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom.
- Rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
- Rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni

kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

W zakresie realizacji działań profilaktycznych szkoła współpracuje z :

- Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Puławach
- Policją w Puławach,
- GOPS w Końskowoli
- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy w Końskowoli,
- przedstawicielami Sądu ds. Rodzinnych i Nieletnich w Puławach oraz innymi instytucjami pracującymi na rzecz dzieci.

V. PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Program Profilaktyczny realizowany jest w ramach:

- zajęć edukacyjnych z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej,
- zajęć z wychowawcą,
- może odbywać się także w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- może odbywać się w oddziale, grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, z udziałem całej społeczności szkolnej lub w trakcie bieżącej pracy z uczniem.(m.in.debaty szkolne, audycje wygłaszane przez szkolny radiowęzeł,
- interaktywnych wykładów, warsztatów, treningów umiejętności,
- spektakli teatralnych, spotów, kampanii społecznych, happeningów, pikników edukacyjnych lub w innych formach uwzględniających wykorzystanie aktywnych metod pracy,
- projektów profilaktycznych i włączaniem się w akcje ogólnopolskie m.in. Zachowaj Trzeźwy Umysł, działania Fundacji Dziecko Niczyje, program Owoce i warzywa w szkole, Mleko w szkole, program Między nami kobietkami.

Program profilaktyczny jest otwarty na propozycje dzieci, Samorządu Uczniowskiego oraz Rady Rodziców. Nauczyciele i wychowawcy doksztalczą się w zakresie profilaktyki w szkole, biorą udział w szkoleniach, warsztatach, webinarjach, e-learningach i grantach prowadzonych przez ORE (Ośrodek Rozwoju Edukacji) oraz Akademię Profesjonalnego Nauczyciela. W ramach WND organizowane są warsztaty, dzielenie się wiedzą, wspólne opracowywanie projektów profilaktycznych realizowanych w każdym roku szkolnym.

Formy i metody pracy z uczniami:

- praca w parach, grupach zadaniowych,
- burze mózgów, debaty, dyskusje,
- miniwykłady,
- projekcje filmów profilaktycznych,
- rozwiązywanie problemów metodą studium przypadku,
- rozmowy indywidualne,
- rozmowy kierowane,
- ćwiczenia dramowe,
- przygotowywanie plakatów, haseł tematycznych,
- przygotowywanie inscenizacji, teatrów tematycznych przedstawianych dla wszystkich uczniów,
- udział w zajęciach pozalekcyjnych, m.in. popołudniach filmowych,
- współpraca z profesjonalnymi placówkami zajmującymi się profilaktyką – spotkania uczniów i rodziców z przedstawicielami instytucji zajmującymi się działaniami profilaktycznymi.
- propagowanie tematyki prozdrowotnej i profilaktycznej: gazetki, ulotki, plakaty.

Program Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Końskowoli składa się następujących obszarów:

Obszar I	Diagnoza stanu potrzeb
Obszar II	Bezpieczeństwo w szkole
Obszar III	Umiejętności społeczne
Obszar IV	Profilaktyka uzależnień
Obszar V	Zachowania agresywne i przemoc
Obszar VI	Promocja zdrowego stylu życia
Obszar VII	Nauka
Obszar VIII	Wagary

**OBSZAR I
DIAGNOZA STANU POTRZEB**

Cel ogólny: Poszerzenie wiedzy na temat funkcjonowania psychospołecznego uczniów

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Diagnoza specyfiki funkcjonowania psychospołecznego i emocjonalnego uczniów	<ul style="list-style-type: none"> •Przeprowadzenie wśród uczniów, nauczycieli, rodziców kwestionariuszy. •Obserwacja zachowań uczniów. •Prowadzenie wywiadów z nauczycielami, uczniami, rodzicami. 	<ul style="list-style-type: none"> •Poznanie potrzeb i wartości uczniów. •Dobranie odpowiednich metod i sposobu pracy wychowawczej z uczniem niedostosowanym społecznie lub posiadającym inne trudności. •Pogłębienie wiedzy na temat środowiska rodzinnego uczniów.
2. Zebranie informacji od wychowawców, rodziców na temat specyficznych zachowań i trudności uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> •Przeprowadzenie wśród uczniów badań ankietowych • Analiza wyników ankiety – trudności uczniów niedostosowanych, posiadających trudności 	
3. Zgromadzenie informacji o rodzinach dysfunkcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> •Prowadzenie wywiadów z uczniami, rodzicami, nauczycielami 	

**OBSZAR II
BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE**

Cel ogólny: Kształtowanie postaw dbałości o bezpieczeństwo własne i innych

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Uświadomienie skutków zdrowotnych niebezpiecznych i brawurowych zachowań na lekcjach, przerwach oraz w szatni.	<ul style="list-style-type: none"> •Zapoznanie z regulaminami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole. •Przedstawienie uczniom konsekwencji dotyczących zagrożenia zdrowia lub życia własnego bądź innych (zachowania agresywne, palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie środków psychoaktywnych). •Wyciąganie konsekwencji za łamanie regulaminów obowiązujących w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> •Znajomość praw i obowiązków ucznia. •Zwiększenie odpowiedzialności za swoje słowa i czyny.

	<ul style="list-style-type: none"> •Kontrakty z uczniami łamiącymi zasady. 	
2. Zapobieganie panice.	<ul style="list-style-type: none"> •Zapoznanie z planem ewakuacji szkoły oraz sposobem zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. 	<ul style="list-style-type: none"> •Znajomość numerów alarmowych.
3. Powiadamianie o wypadkach osób kompetentnych.	<ul style="list-style-type: none"> •Eksponowanie w widocznych miejscach telefonów alarmowych. •Spotkania z przedstawicielami policji, straży pożarnej, ratownictwa medycznego. •Pogadanki na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły, przerw od nauki szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> •Umiejętność działania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. •Znajomość jednostek ratunkowych.
4. Nabywanie umiejętności zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi (petardy, niewybuchy, substancje toksyczne i inne).	<ul style="list-style-type: none"> •Omawianie prawdziwych sytuacji kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi (skutki postępowania). •Pogadanki w okresie największego zainteresowania dzieci artykułami pirotechnicznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Znajomość konsekwencji niebezpieczeństw wynikających z kontaktu ze środkami chemicznymi, łatwopalnymi, żrącymi i pirotechnicznymi.
5. Zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku bycia świadkiem wypadku.	<ul style="list-style-type: none"> •Pokaz udzielania pierwszej pomocy, spotkania z instruktorami medycznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Umiejętność zareagowania w przypadku bycia świadkiem wypadku.
6. Monitorowanie bezpieczeństwa uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> •Dyżury nauczycieli podczas przerw na korytarzach, w szatni i łazienkach. 	<ul style="list-style-type: none"> •Zwiększenie bezpieczeństwa w szkole.

OBSZAR III UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNE

Cel ogólny: Umiejętności społeczne

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Uczenie współdziałania w grupie rówieśniczej z nastawieniem na szacunek dla różnic między ludźmi.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe-integracja, budowanie zespołu klasowego. •Prace w zespołach zadaniowych. •Zabawy i spotkania integrujące zespoły dzieci i uczniów. •Wspólny udział klas 	<ul style="list-style-type: none"> •Integracja zespołów klasowych

	w wycieczkach szkolnych.	
2. Uczenie sposobów prawidłowej komunikacji interpersonalnej.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe „Jak żyć z ludźmi” •Trening skutecznej i prawidłowej komunikacji. 	•Znajomość zasad prawidłowej komunikacji.
3. Zapobieganie przyzwalania na zachowania nieakceptowane społecznie, agresywne i dewastujące otoczenie.	<ul style="list-style-type: none"> •Dyskusje na temat norm i zasad funkcjonowania społecznego. •Trening reagowania w sytuacjach łamania norm społecznych. •Pogadanki na temat rozpoznawania i nazywania uczuć. 	•Umiejętność postępowania w sytuacjach nieakceptowanych społecznie.
4. Wspieranie prawidłowego rozwoju strefy emocjonalnej.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe na temat wyrażania uczuć, sposobie radzenia sobie z uczuciami. •Zajęcia warsztatowe „Empatia, czyli umiejętność współodczuwania”. •Zajęcia warsztatowe wspierające, rozwijające i korygujące rozwój emocjonalny. 	•Umiejętność nazywania i wyrażania uczuć.
5. Wspieranie prawidłowego rozwoju społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni.	<ul style="list-style-type: none"> •Organizowanie pomocy i wsparcia koleżeńskiego. •Zajęcia warsztatowe wspierające, rozwijające i korygujące rozwój psychospołeczny. 	•Zwiększenie empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
6. Wyrabianie umiejętności akceptacji i tolerancji oraz uczenie odpowiedzialności za siebie i innych. Odrzucanie dyskryminacji, uprzedzeń, uczenie równego traktowania ludzi.	<ul style="list-style-type: none"> •Pogadanki, zajęcia warsztatowe „Inny nie znaczy gorszy”. •Zajęcia warsztatowe „Każdy człowiek zasługuje na szacunek” 	•Nauczenie dzieci bycia tolerancyjnym, równego traktowania innych, niedyskryminowanie.
7. Dostrzeganie osób niepełnosprawnych, w podeszłym wieku, samotnych i potrzebujących.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia edukacyjne i pogadanki wychowawcze „Osoby niepełnosprawne i ich potrzeby” •Zajęcia wychowawcze – korzyści płynące z bezinteresownego pomagania innym ludziom. •Działalność wolontariacka. 	•Zrozumienie korzyści z pomagania innym ludziom.

8. Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, negocjowania, przepraszenia i przebaczenia.	<ul style="list-style-type: none"> •Debaty klasowe nt. przyczyn i skutków konfliktów. •Sposoby konstruktywnego rozwiązywania konfliktów – dyskusje, scenki dramatyczne. •Zajęcia warsztatowe o sztuce mediacji i negocjacji. 	•Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.
9. Rozwijanie umiejętności asertywnych.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe „Co to znaczy być asertywnym?” •Lekcje o sztuce odmawiania z pedagogiem szkolnym. 	•Umiejętność asertywnego odmawiania.
10. Kształtowanie wartości w życiu dzieci i młodego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym „Co w życiu jest ważne?” •Pogadanki na lekcjach wychowawczych •Konkurs i wystawa prac „Wartości w życiu człowieka” -przeprowadzony w ramach lekcji wdż 	•Uczniowie potrafią wskazać wartości w swoim życiu, kierują się nimi i je doceniają.

OBSZAR IV PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Cel ogólny: Podejmowanie działań dla ochrony i poszanowania zdrowia własnego i innych; kreowanie negatywnego stosunku do używek i substancji psychoaktywnych.

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Podejmowanie działań dla ochrony i poszanowania zdrowia własnego i innych – kreowanie negatywnego stosunku do używek i substancji psychoaktywnych: - dostarczenie informacji o mechanizmach i następstwach wczesnego picia alkoholu, zażywania środków psychotropowych, palenia papierosów.	<ul style="list-style-type: none"> •Przeprowadzenie badań ankietowych nt. uzależnień •Pogadanki na godzinach wychowawczych dotyczące wpływu używek i substancji psychoaktywnych na życie i zdrowie młodego człowieka. •Przedstawienie wpływu alkoholu, tytoniu, napoi energetyzujących na zdrowie człowieka. •Wpływ narkotyków i dopalaczy na zdrowie i funkcjonowanie człowieka(debaty, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami) •Zajęcia warsztatowe- psychospołeczny aspekt uzależnień. •Zajęcia warsztatowe – Jak 	<ul style="list-style-type: none"> •Znajomość problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży •Znajomość wpływu używek i substancji odurzających na funkcjonowanie psychospołeczne i emocjonalne młodego człowieka. •Znajomość wpływu używek i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka. •Umiejętność szukania pomocy w sytuacjach uzależnienia. •Znajomość prawnych konsekwencji nadmiernego spożywania alkoholu i posiadania narkotyków. •Rodzice zdobywają wiedzę , pogłębiają świadomość negatywnego wpływu środków

	<p>przeciwdziałać uzależnieniom od narkotyków i dopalaczy?</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wykonywanie gazetek profilaktycznych: Dzień bez Papierosa, Dzień bez Alkoholu 	<p>uzależniających na rozwój dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> •Rodzice kontrolują swoje zachowanie odnośnie używania alkoholu i nikotyny w obecności dzieci w domu
<p>2. Uświadomienie skutków uzależnień od gier komputerowych, telewizji, Internetu, telefonu, treści pornograficznych.</p> <p>- cyberprzemoc, hejtowanie, treści pornograficzne- uczenie dzieci bezpiecznego korzystania z Internetu oraz kultury w kontaktach z innymi użytkownikami Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia psychoedukacyjne „Zagrożenie w Sieci”(włączanie się w Ogólnopolski program Dziecko Niczyje w program Sieciaki.pl •Lekcje profilaktyczne podczas zajęć informatycznych: tworzenie zasad Netykiety, pogadanki w ramach Dnia Bezpiecznego Internetu •Zajęcia dotyczące przeciwdziałania hejtowaniu, analiza spotów reklamowych kampanii społecznej „Dodaj znajomego”, „Przytul hejtera” (lekcje wdż) •Wykonywanie plakatów dotyczących cyberprzemocy, prezentacja scenek profilaktycznych dotyczących przemocy w sieci w ramach szkolnego projektu profilaktycznego 	<ul style="list-style-type: none"> •Kształcenie nawyku aktywnego spędzania czasu, ćwiczenie aktywności fizycznej •Kulturalne zachowanie się podczas kontaktów z innymi poprzez portale społecznościowe •Znajomość konsekwencji wynikających z hejtowania, cyberprzemocy. •Znajomość konsekwencji poznawania osób poprzez Internet
<p>3. Ukazywanie negatywnego wpływu reklam i środków masowego przekazu na zachowania dzieci i młodzieży.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe- psychomanipulacja w reklamach (lekcje wdż) 	<ul style="list-style-type: none"> •Umiejętność podejmowania słusznego wyboru i selekcji informacji.
<p>4. Ukazywanie skutków kreowanego przez mass media stereotypu piękna- anoreksja, bulimia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Poznanie przyczyn, objawów zaburzeń w odżywianiu i sposobów radzenia sobie z tym problemem (zajęcia wdż, godz. wychowawcze, spotkania z lekarzem, dietetykiem). 	<ul style="list-style-type: none"> •Poznanie zasad prawidłowego odżywiania się. •Umiejętność szukania pomocy w przypadku zauważenia problemów związanych z odżywianiem. •Wzmacnianie samooceny uczniów, szukania swoich mocnych stron. •Uczniowie biorą udział w akcjach szkolnych promujących zdrowe odżywianie się

OBSZAR V
ZACHOWANIA AGRESYWNE I PRZEMOC

Cel ogólny: Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z agresją

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Zapoznanie z prawnymi aspektami zachowań agresywnych.	<ul style="list-style-type: none"> •Spotkania z przedstawicielami policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne. 	<ul style="list-style-type: none"> •Świadomość odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne.
2. Psychologiczne aspekty zachowań agresywnych.	<ul style="list-style-type: none"> •Przeprowadzenie badań ankietowych nt. zachowań agresywnych na terenie szkoły •Zajęcia profilaktyczne – rodzaje agresji, przyczyny, skutki, fazy rozwoju agresji. •Projekcje filmów profilaktycznych dotyczące różnych form agresji. •Wskazywanie form pomocy w przypadku bycia ofiarą przemocy. •Prelekcje dla rodziców odnośnie agresji dzieci, przemocy w rodzinie i procedur Niebieskiej Karty 	<ul style="list-style-type: none"> •Znajomość pojęcia agresji, jej form i przyczyn. •Umiejętność panowania nad złymi emocjami.
3. Sposoby zastępowania agresji.	<ul style="list-style-type: none"> •Warsztaty odnośnie przemocy i agresji „Niebieska godzina wychowawcza”. •Trening zastępowania agresji. 	<ul style="list-style-type: none"> •Umiejętność zastąpienia agresji.
4. Uczenie sposobów rozładowywania napięć.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe – jak radzić sobie ze złością. •Poznanie technik relaksacji. •Zajęcia terapeutyczne dotyczące korekcji zaburzeń zachowania prawidłowych wzorców zachowania. •Zabawy integrujące, warsztaty dotyczące wyrażania emocji, uświadamiania własnych trudności oraz określania środków zaradczych. 	<ul style="list-style-type: none"> •Umiejętność rozładowania napięcia emocjonalnego w sposób konstruktywny.
5. Sposoby reagowania na przemoc z sieci.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia profilaktyczne - pojęcie cyberprzemocy, wpływ cyberprzemocy na rozwój dzieci i nastolatków 	<ul style="list-style-type: none"> •Umiejętność reagowania w sytuacji zachowań przemocowych w sieci. •Eliminacja zachowań

	•Gdzie szukać pomocy gdy stanę się ofiarą cyberprzemocy?	przemocowych w sieci.
--	--	-----------------------

OBSZAR VI PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Cel ogólny: Kształtowanie postaw prozdrowotnych

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Zapoznanie z zasadami higieny osobistej.	<ul style="list-style-type: none"> •Pogadanki na lekcjach wychowawczych, przyrody na temat higieny ciała. 	<ul style="list-style-type: none"> •Uczniowie przestrzegają zasad higieny osobistej, dbają o schludny wygląd.
2. Profilaktyka chorób wynikających z nieprawidłowego odżywiania się.	<ul style="list-style-type: none"> •Pogadanki na lekcjach wychowawczych, przyrody na temat zasad prawidłowego odżywiania się . •Konkursy tematyczne – na temat zasad odżywiania się. •Wykonywanie gazetek z okazji Światowego Dnia Zdrowia. •Pogadanki na temat wpływu odżywiania na wady postawy, otyłość i schorzenia ortopedyczne. •Spotkania z lekarzem – profilaktyka wad postawy. •Higiena jamy ustnej- jak uniknąć próchnicy zębów- pogadanka przeprowadzona przez szkolnego stomatologa. 	<ul style="list-style-type: none"> •Znajomość zasad prawidłowego i racjonalnego odżywiania się. •Znajomość wpływu nieprawidłowego odżywiania się na zdrowie i wady postawy.
3. Sposoby organizacji czasu wolnego i uświadomienie znaczenia wypoczynku czynnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie gazetek-aktywnie wypoczywam. •Wycieczki szkolne i pozalekcyjne- promocja turystyki pieszej. •Wpływ aktywnego wypoczynku na rozwój i zdrowie młodego człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> •Zwiększenie aktywności fizycznej jako metody wypoczynku.
4. Kształtowanie postaw związanych z ochroną środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> •Wycieczki przyrodnicze. •Czynny udział w akcjach ekologicznych realizowanych w szkole. •Wykonywanie gazetek, plakatów promujących ekologiczny tryb życia. 	<ul style="list-style-type: none"> •Zaangażowanie w promocję życia ekologicznego.
5. Profilaktyka chorób cywilizacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> •Zagrożenia współczesnego świata: cukrzyca, AIDS, borelioza, udary – poznanie 	<ul style="list-style-type: none"> •Znajomość objawów, przyczyn i skutków oraz metod zapobiegania AIDS.

	przyczyn i objawów chorób.	•Znajomość problemów ludzi chorujących na cukrzycę.
--	----------------------------	---

OBSZAR VII NAUKA

Cel ogólny: Nabywanie umiejętności efektywnego uczenia się

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Zwiększenie skuteczności uczenia się.	<ul style="list-style-type: none"> •Pogadanki na temat skutecznego uczenia się. •Wprowadzenie technik szybkiego uczenia się – zajęcia warsztatowe dla dzieci i ich rodziców. •Znaczenie koncentracji uwagi, motywacji w zdobywaniu wiedzy. •Praca w grupach koleżeńskich, spotkania w ramach grup wsparcia. •Zajęcia z uczniami mającymi trudności edukacyjne, dla których dostosowane są wymagania do indywidualnych możliwości. 	•Zwiększenie motywacji uczniów do nauki.
2. Podnoszenie motywacji do uczenia się.	•Ukierunkowanie zainteresowań, znaczenie systematycznego uczenia się, zdrowa rywalizacja między uczniami.	•Znajomość osób wspierających zdobywanie wiedzy i radzenie sobie z trudnościami.
3. Minimalizacja stresu w celu zwiększenia efektywności uczenia się.	<ul style="list-style-type: none"> •Zajęcia warsztatowe - „Jak radzić sobie ze stresem?” •Wykonywanie gazetki profilaktycznej „ Pokonaj stres” 	•Znajomość i umiejętność zastosowania w praktyce konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem.
4. Praca indywidualna z uczniem.	<ul style="list-style-type: none"> •Rozmowy indywidualne z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem z uczniami mającymi trudności w nauce. •Pomoc psychologiczno-pedagogiczna oraz logopedyczna : sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami, sytuacjami traumatycznymi, wzmacnianie poczucia własnej wartości. 	•Świadomość mocnych stron, własnych zdolności.

**OBSZAR VIII
WAGARY**

Cel ogólny: Kształtowanie pozytywnej postawy do realizacji obowiązku szkolnego

Zadania	Formy realizacji	Efekty
1. Współpraca z rodzicami w celu eliminacji absencji szkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> • Informowanie na bieżąco rodziców o nieobecności dziecka w szkole. • Poinformowanie rodziców o konsekwencjach prawnych wynikających z niskiej frekwencji ich dzieci. • Zapoznanie z konsekwencjami wynikającymi z absencji (zaległości w nauce, mniejsze szanse dalszej edukacji, itp). 	<ul style="list-style-type: none"> • Czynna i stała współpraca rodziców z wychowawcami.
2. Praca wychowawcza z dziećmi.	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły. • Angażowanie dzieci do udziału w przedsięwzięciach szkolnych (wolontariat, SU, zajęcia sportowe, konkursy, koła zainteresowań). • Przedstawienie uczniom konsekwencji wynikających z opuszczania zajęć lekcyjnych oraz korzyści systematycznego uczęszczania na lekcje. • Stałe monitorowanie frekwencji uczniów na lekcjach. • Pomoc psychologiczno-pedagogiczna: rozmowy indywidualne z uczniami mające na celu zwiększenie motywacji do nauki, pomoc w trudnej sytuacji, kształtowanie odpowiedzialności za podjęte decyzje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość skutków wagarowania. • Branie odpowiedzialności za własne postępowanie. • Znajomość Statutu Szkoły oraz procedur postępowania w sytuacji niskiej frekwencji.
3. Stała współpraca z instytucjami współpracującymi ze szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z policją, kuratorem sądowym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w procesie wychowawczym dzieci, pomoc rodzinie w przypadku zaistniałych trudności.

VI. SZCZEGÓŁOWE DZIAŁANIA W RAMACH SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI W ROKU SZKOLNYM 2016/2017

Zgodnie ze Szkolnym Programem Profilaktycznym w dalszym ciągu nauczyciele, wychowawcy, pedagog, dyrektor i pracownicy szkoły poprzez liczne działania będą:

- Wspomagać dzieci w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- Ograniczać i likwidować czynniki ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- Inicjować i wzmacniać czynniki chroniące, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu

Szkolny Program Profilaktyczny na rok szkolny 2016/2017 obejmuje wytyczne polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2016/2017:

1.Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości.

- Podejmujemy działania kształcące postawy patriotyzm, uczymy norm i zasad oraz respektujemy ich przestrzeganie.
- Współpracujemy z rodzicami, wspomagamy ich funkcje wychowawcze.
- Kształtujemy normy społeczne i zasady życia społecznego, uczymy odpowiedzialności oraz konsekwencji zachowań.

2.Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Nauczyciele zatrudnieni w bibliotece naszej szkoły:

- Znają obowiązujące priorytety MEN i założenia ministerialnego programu rozwoju czytelnictwa na lata 2016-2020.
- Dysponują warsztatem dydaktycznym w zakresie metod motywujących uczniów do czytania i jego doskonalenia.
- Umieją pomóc uczniowi zaprojektować proces poznawania lektury własnej, - świadomie rozwijają kompetencje czytelnicze uczniów na drodze stosowania metod aktywizujących.

- Działają interdyscyplinarnie na rzecz rozwijania kompetencji czytelniczych.
- Mają potrzebę i umiejętności inicjowania działań na rzecz upowszechniania czytelnictwa w środowisku.
- Potrafią stworzyć i zrealizować system działań na rzecz poprawy efektywności swoich działań.

2.Rozwijanie kompetencji informatycznych:

- Podejmujemy liczne zadania mające na celu wzbogacanie procesu edukacyjnego przez wykorzystanie technologii informacyjnych,
- Pomagamy uczniom rozwijać zainteresowania informatyczne, uzdolnienia informatyczne.

W roku szkolnym 2016/2017 nauczyciele, wychowawcy w porozumieniu z pedagogiem szkolnym oraz dyrekcją podejmą z uczniami następujące działania:

- Realizacja zadań z obszaru zgodnie z programem szkolnej profilaktyki ze szczególnym uwzględnieniem obszaru IV „Profilaktyka uzależnień”. W ramach realizacji celu Podejmowanie działań dla ochrony i poszanowania zdrowia własnego i innych - kreowanie negatywnego stosunku do używek i substancji psychoaktywnych zostanie przeprowadzony **szkolny projekt (przedsięwzięcie wychowawczo-profilaktyczne) pt „Moja decyzja: nie zażywam środków psychoaktywnych”**. (początek lutego 2017 r.).
- Nauczyciele wezmą udział w **szkoleniu w ramach projektu „Trzy koła”** (październik 2016 r.). Na podstawie zdobytej wiedzy i umiejętności na szkoleniu będą prowadzić podczas godzin wychowawczych z uczniami zajęcia profilaktyczne, zmodyfikują swoje plany wychowawcze w budując w nie treści, które warto realizować z wychowankami, a które nie uwzględnia SPP.
- W ramach WDN nauczyciele wezmą udział w warsztatach przeprowadzonych przez nauczyciela przyrody i wdż w naszej szkole na podstawie szkoleń organizowanych przez Akademię Profesjonalnego Nauczyciela. Tematami warsztatów będą **„Przeciwdziałanie agresji u dzieci i młodzieży”** (listopad 2016 r.) oraz **„Psychologiczne aspekty wspierania rozwoju uczniów”** (kwiecień 2017 r.).
- Zostaną przeprowadzone godziny wychowawcze oraz lekcje wdż w klasach IV- VI **„Dbam**

o siebie, nie zażywam środków psychoaktywnych, bo szkodzą” (XI –XII 2016 r.).

- Odbędą się spotkania wychowawcze z pedagogiem szkolnym **„Sztuka odmawiania”** (XI-XII 2016 r.).
- Uczniowie klas IV – VI przedstawią scenki profilaktyczne **„ Nie piję alkoholu, nie pale papierosów, nie zażywam dopalaczy i narkotyków”** (I 2017 r.)
- Przedstawienie przez uczniów klasy VI a przedstawienia profilaktycznego **„Sąd nad papierosem”** (I 2017 r.).
- Przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych na godz. wychowawczych w klasach IV-VI **„Jaka jest twoja decyzja?”** (III 2017 r.).
- **„Szkodliwość środków psychoaktywnych i ich wpływ na organizm młodego człowieka”** – list, wypracowanie, które uczniowie redagować będą na lekcjach języka polskiego (I 2017 r.)
- Redagowanie haseł profilaktycznych- wykonywanie gazetek profilaktycznych na lekcjach języka angielskiego w klasach IV-VI (luty, marzec 2017 r.).
- Rozwiązywanie zadań o treściach profilaktycznych na lekcjach matematyki w klasach IV-VI (grudzień 2016 r.).
- Lekcje tematyczne na zajęciach przyrody – **„Szkodliwość substancji chemicznych jakim jest alkohol, nikotyna, inne środki chemiczne stosowane w dopalaczach na rozwój, zdrowie i zachowania młodych ludzi”** (II 2017 r.).
- Wykonywanie prac plastycznych o tematyce antynikotynowej, **„Stop dopalaczom”, „Nikotyna uzależnia i szkodzi”** (lekcje plastyki I 2017 r.)
- Dyskusje, debaty na zajęciach wdż na temat odpowiedzialności za wybór, konsekwencje wyborów zażywania substancji psychoaktywnych, odurzających, picia alkoholu i palenia papierosów kl. V- VI (XII, III 2017 r.).

- Wykonywanie prezentacji multimedialnych o zagrożeniach używek i ich negatywnym wpływie na zdrowie ludzi a szczególnie dzieci i młodzieży (zajęcia informatyczne XI 2016 r.).
- Podsumowanie projektu profilaktycznego – konkurs między klasami IV-VI w sali gimnastycznej (koniec roku szkolnego).
- W klasach I-III realizowany będzie blok tematyczny „**Żyję zdrowo i kolorowo**”. Odbędą się konkursy plastyczne, konkursy klasowe, prezentacja gazetek mówiących o roli warzyw, owoców oraz prawidłowym odżywianiu. (XI-XII 2016 r.).
- Uczniowie kl. I wykonają prace plastyczne „**Papieros to mój wróg**” (IV 2017 r.).
- Uczniowie kl. II a wykonają prace plastyczne „**Papieros szkodzi zdrowiu**” (XII 2016 r.).
- Uczniowie kl. II b wykonają prace plastyczne „**Aktywny wypoczynek**” (XII 2016 r.).
- Uczniowie kl. II c i II d wykonają prace plastyczne „**Sport to zdrowie**” (XI 2016 r.).
- Uczniowie kl. III a i III b wykonają prace **plastyczne** „**Owoce i warzywa- wpływ na rozwój organizmu**” (XI 2016 r.).
- Uczniowie klas III c i III d wykonają prace plastyczne „**Sport- mój sposób na spędzanie wolnego czasu**” (XI 2016 r.).
- Uczniowie klas młodszych będą brać udział w europejskim programie „Owoce w szkole” oraz „Szkłanka mleka”. Zostaną także podjęte działania dotyczące znaczenia owoców i mleka na rozwój i zdrowie dzieci i ludzi.
- Z inicjatywy opiekuna Samorządu Uczniowskiego w bieżącym roku szkolnym zostaną organizowane popołudnia filmowe. Chętni uczniowie będą mogli obejrzeć filmy profilaktyczne rekomendowane przez MEN oraz specjalistów z dziedziny wychowania i profilaktyki. Po projekcji nauczyciel przeprowadzi debatę, dyskusję na temat zagadnienia głównego prezentowanego w filmie. Będą to filmy np.:
  - **Jak zostać królem?**- poruszenie problemu kompleksów, przełamywania słabości i osiąganiu sukcesu dzięki podniesieniu własnej samooceny.

- **Cyrk motyla** – poruszenie problemów, trudności osób niepełnosprawnych, tolerancji wobec ludzkiej ułomności.
- **Mój biegun** - problemy osób niepełnosprawnych, dążenie do celu, pokonywaniu granic.
  - Uczniowie naszej szkoły zostali poinformowani o programie Policji Lubelskiej „Niebieska e- skrzynka”. W ciągu roku mogą korzystać z tej formy wsparcia i swobodnej wypowiedzi. Ponadto uczniowie naszej szkoły włączają się w ogólnopolskie akcje i programy profilaktyczne np. Zachowaj trzeźwy umysł, Sieciaki.pl, Dziecko Niczyje, Bezpieczna szkoła. Realizujemy także tzw. kartki z kalendarza np. Dzień Bez Papierosa (31.V), Międzynarodowy Dzień Tolerancji (16.XI), Dzień Walki z Dyskryminacją Wobec Osób Niepełnosprawnych (5.V).

VII. EWALUACJA

Oceny skuteczności programu dokonuje się na podstawie informacji i danych płynących z aktualnej diagnozy środowiska wychowawczego szkoły.

1. Analizuje się podejmowane przez nauczycieli działania w ramach realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki poprzez kontrolę Planu Wychowawczego danej klasy, kontrolę dokumentacji pedagoga szkolnego, monitorowanie dzienników lekcyjnych pod kątem realizacji działań profilaktycznych podczas lekcji przedmiotowych.
2. Skuteczność prowadzonych oddziaływań profilaktycznych sprawdzana jest poprzez analizę informacji zawartych w dziennikach poszczególnych oddziałów, raportach ewaluacji wewnętrznej, innych dokumentach szkolnych np. sprawozdaniach wychowawców z realizacji zadań programu profilaktyki na lekcjach wychowawczych, nauczyciela wychowania do życia w rodzinie.
3. Funkcjonowanie uczniów, ich zachowanie poddaje się obserwacji przez wychowawców, pedagoga, innych nauczycieli i pracowników szkoły.
4. Informacje na temat aktualnych problemów, oczekiwanej poprawy zachowań uczniów pozyskuje się na podstawie analizy wpisów przez nauczycieli uwag dotyczących zachowań uczniów w danym oddziale, jak również z rozmów z rodzicami.
5. Dokonaniu ewaluacji służą ponadto odpowiedzi rodziców, uczniów i nauczycieli na pytania ankietowe zawarte w kwestionariuszach służących do ewaluacji wewnętrznej lub zewnętrznej.
6. Na podstawie analizy zebranych danych wyciągane zostają wnioski dotyczące poprawy sytuacji problemowych i zalecenia w zakresie oddziaływań profilaktycznych na kolejny rok.

Program będzie poddany ewaluacji na zakończenie każdego roku szkolnego.

Program jest zapisem swoistych oczekiwań i przewidywań dotyczących efektów wychowania szkolnego. Nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Istotą ewaluacji będzie wnioskowanie o wartości danego przedsięwzięcia na podstawie uzyskiwanych informacji zwrotnych od osób uczestniczących w jego realizacji. Uzyskaniu informacji zwrotnej służą obserwacje prowadzonych zajęć, sprawozdania z realizowanych w poszczególnych klasach programów z zakresu profilaktyki, analiza dokumentacji szkolnej, ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, nauczycieli i rodziców. Zdajemy sobie sprawę, że nie wszystkie sytuacje, które występują w realizacji SPP można przewidzieć i zaplanować i mogą też pojawić się takie, które wymagać będą przedsięwzięcia natychmiastowych dodatkowych środków interwencyjnych. Dla prawidłowego przebiegu ewaluacji programu sformułowano tzw. Kryteria sukcesu. Są one miarą skuteczności i poprawności jego działania. Kryteria te określają do czego dążymy i co chcemy osiągnąć poprzez realizację zadań SPP.

Program o tyle osiągnie swoje cele, o ile uczniowie naszej szkoły w wyniku podjętych oddziaływań:

Będą znali:

- sposoby wyrażania uczuć z poszanowaniem praw innych,
- kodeks norm SPP, procedury rozwiązywania konfliktów i radzenie sobie w sytuacjach przemocy,
- zasady bezpiecznego wypoczynku, bezpiecznego spędzania przerw między lekcjami i sposoby aktywnego spędzania czasu wolnego,
- zasady prawidłowego żywienia, higieny osobistej i skutki ich nieprzestrzegania,
- zasady udzielania pierwszej pomocy,
- podstawowe prawa człowieka, prawa dziecka, prawa i obowiązki członków rodziny, prawa i obowiązki
- swoje mocne i słabe strony, metody zdrowego poprawiania samopoczucia i odbudowywania wiary w siebie,
- sposoby właściwego korzystania ze środków masowego przekazu

Będą rozumieć:

- znaczenie zachowań bezpiecznych i odpowiedzialności za swoje zdrowie i bezpieczeństwo,
- związek z zachowaniem człowieka a zagrożeniem dla jego zdrowia i życia, oraz bezpieczeństwo innych w jego otoczeniu,
- wpływ różnych form aktywności na zdrowie, samopoczucie i rozwój osobisty,
- na czym polegają różnice i podobieństwa między ludźmi oraz prawo człowieka do swojego stylu życia,
- podłoże powstawania konfliktów,

- wpływ otoczenia człowieka na nasze myśli, uczucia, oraz wiarę w siebie,
- sposoby funkcjonowania różnych mediów, jawne i niejawnie zadania środków masowego przekazu, potrzebę selekcji informacji,
- współodpowiedzialność każdego ucznia za zdrowie własne oraz koleżanek i kolegów.

Będą potrafili:

- zachować się asertywnie w określonej sytuacji, podać konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktu,
- rozwiązywać konflikty bez przemocy,
- wyrażać swoje uczucia, myśli, uzasadniać swoje wybory,
- stosować zasady higieny i zdrowego stylu życia,
- respektować zasady bezpieczeństwa podczas przerw lekcyjnych i zabaw,
- udzielić pierwszej pomocy, lub zwrócić się o pomoc w sytuacjach zagrożenia dla zdrowia lub życia,
- adekwatnie ocenić swoje osiągnięcia w zachowaniu i nauce,
- właściwie korzystać ze środków masowego przekazu, w tym z Internetu.

VIII. NARZĘDZIA I TECHNIKI BADAWCZE POMOCNE W OCENIE SYTUACJI UCZNIÓW I RODZICÓW.

Monitorowaniu poprawności podejmowanych działań profilaktycznych i ich skuteczności będą służyć następujące sposoby i środki ewaluacji:

- testy, sprawdziany i konkursy pozwalające ocenić poziom wiedzy uczniów,
- rozmowy i dyskusje w gronie uczniów,
- ocena wypowiedzi uczniów na zadane tematy,
- obserwacja i porównywanie zachowań uczniów w określonej przestrzeni czasowej,
- analizowanie wypowiedzi uczniów w czasie rozmów i dyskusji na lekcjach,
- obserwacja postępu w zachowaniu się uczniów, zwłaszcza w czasie zabaw i podczas przerw,
- ocena samopoczucia ucznia w szkole (ankieta, obserwacja, wywiad),
- wyniki ankiet, wywiadów, testów socjometrycznych, rozmów kierowanych prowadzonych w celu ewaluacji wśród uczniów i ich rodziców,
- analiza informacji pozyskanych od Rady Rodziców.

Program Profilaktyki został przedstawiony i pozytywnie zaopiniowany na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 13.09. 2016 r.

Program Profilaktyki został uchwalony przez Radę Rodziców szkoły w dniu 13.09.2016 r.

Program Profilaktyki został przedstawiony i pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski 12.09.2016 r.